

KRAJ, DATUM

Ljubljana, 30. marec 2023

ŠT. DOK.

31-8/2019-299

OLIMPIJSKI KOMITEJ SLOVENIJE
ZDRUŽENJE ŠPORTNIH ZVEZ

Ameriška ulica 2
1000 Ljubljana
Slovenija

www.olympic.si

T 01 230 60 00
E info@olympic.si

ANALIZA DELOVANJA IN IZZIVOV ŠPORTNIH ORGANIZACIJ NA LOKALNI RAVNI

O ANALIZI

Cilji:

- analiza stanja športa na lokalni ravni
- priprava ukrepov za razvoj in okrepitev delovanja športnih organizacij in športa na lokalni ravni

Ciljna javnost:

- lokalne športne zveze in klubi, društva

Metoda:

- sestanki s predstavniki občinskih športnih zvez v koordinaciji regijskih pisarn OKS-ZŠZ
- spletno anketiranje z aplikacijo 1KA

Čas izvajanja:

- 14. februar – 13. marec (sestanki po regijah)
- 20. februar – 31. marec 2023 (spletna anketa)

Osnovni podatki o sestankih:

- 15 regij OKS-ZŠZ
- 10 sestankov
- 78 predstavnikov občinskih športnih zvez

Osnovni podatki o anketiranih:

- 696 anketiranih (1.587 klikov na nagovor, 1.121 klikov na anketo)
- struktura anketiranih: 83% klubov, 10% OŠZ in 2% OŠZ - RP OKS, 5% drugo: zavodi, NŠZ, invalidska društva ...
- funkcija anketiranca v organizaciji: 62% predsednik, 17% sekretar, 11% član organa/ delovnega telesa, 10% druga funkcija: trener, sodnik, športni direktor, podpredsednik, blagajnik, ..

SPONZORJI OLIMPIJSKEGA KOMITEJA SLOVENIJE

GLAVNI SPONZOR

VELIKI SPONZORJI

SPONZORJI

GLAVNI MEDIJSKI SPONZOR

Slovenia Olympic Team

@TeamSlovenia

sloveniaolympicteam

@TeamSlovenia

Team Slovenia

Olympic Committee of Slovenia

GLAVNE UGOTOVITVE

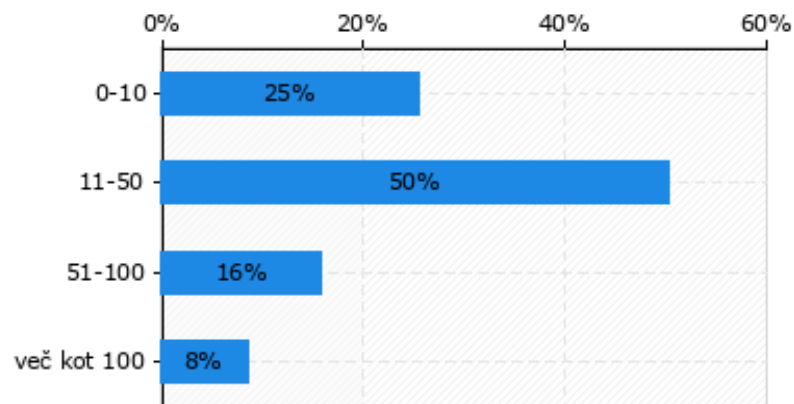
- sodelovanje med civilno športno sfero na lokalni ravni in lokalno skupnostjo je dobro, lokalna oblast je v večini naklonjena športu;
- odnos in sodelovanje med lokalnimi športnimi zvezami in regijsko pisarno OKS-ZŠZ je ocenjeno kot koristno in dobro: opozarjanje in podpora pri razpisih, dogovori o financiranju športne infrastrukture, podpora pri pripravi LPŠ; več podpore si želijo pri informiranju o razpisih in podpori pri prijavi na razpise ter pri promociji programov;
- športna infrastruktura je v pretežni meri prezasedena, pogosto zastarela, potrebna obnove;
- gabariti športnih objektov so neustrezni, kar onemogoča izvedbo (mednarodnih) tekmovanj;
- vzpostaviti oz. okrepiti je potrebno sodelovanje med občinami, klubi in lokalnimi športnimi zvezami ter NPŠZ v fazi načrtovanja izgradnje športne infrastrukture;
- upravljanje športne infrastrukture naj se prilagodi posamezni skupnosti (dobre prakse so lahko različne: upravljanje s strani občine/ zavodov ali s strani koristnikov – izvajalcev športnih programov);
- vzpostavili oz. okrepiti je potrebno sodelovanje med vrtci in šolami ter civilno športno sfero: uporaba šolskih športnih dvoran, redno izvajanje izpopolnjevanj športnih pedagogov za programe šole v naravi in druge športne dejavnosti, vključevanje otrok v interesne športne dejavnosti v času OPB;
- preča je problematika strokovnega kadra: pomanjkanje, velika fluktuacija, pomanjkanje sredstev za financiranje usposabljanja in licenciranja;
- občinske panožne športne šole niso zaživele, čeprav obstaja na strani klubov velik interes;
- pouk športa v prvih razredih osnovnih šol večinoma ne izvajajo športni pedagogi, s tem zamujamo najpomembnejše obdobje razvoja;
- pretežni delež športnih organizacij in aktivnosti temelji na prostovoljnem delu, zato je potrebno prostovoljstvu dodeliti ustrezen status, kader pa podpreti pri pridobivanju potrebnih informacij, znanj in spretnosti za opravljanje dejavnosti v športu in managementa športnih organizacij.

PODROBNEJŠE UGOTOVITVE, PROBLEMATIKA IN PREDLAGANI UKREPI

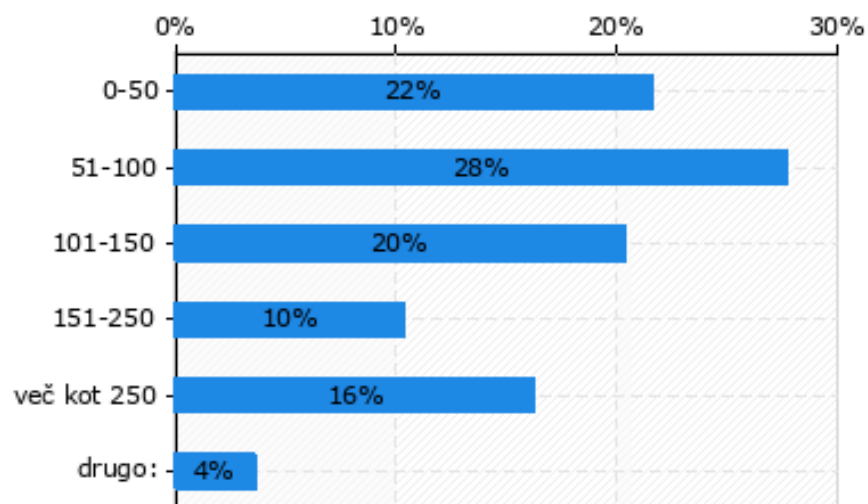
1. ORGANIZIRANOST CIVILNE ŠPORTNE SFERE NA LOKALNI RAVNI

VELIKOST LOKALNIH ŠPORTNIH ZVEZ

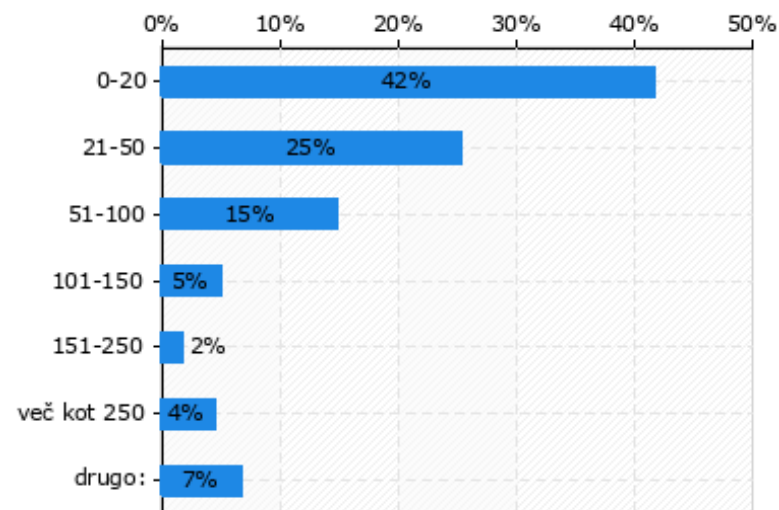
(ŠTEVILO DRUŠTEV IN KLUBOV VČLANJENIH V LOKALNO ŠPORTNO ZVEZO)

VELIKOST ŠPORTNIH KLUBOV IN DRUŠTEV (ŠTEVILO ČLANOV)

ŠTEVILO ŠPORTNIKOV (REGISTRIRANIH, KATEGORIZIRANIH), ČLANOV DRUŠTEV IN KLUBOV

Velika večina (72%) je s številom članov zadovoljnih, med opombami pa pogosto navajajo, da si želijo pomladitve članstva. Želijo si več otrok, še posebej občuten upad mladih so zaznali med epidemijo. S številom članov ni zadovoljnih 21% anketiranih in med razlogi oz. predlogi za izboljšanje navajajo:

- velik upad v času epidemije;
- nezainteresiranost/ pomanjkanje kadra, ker jim ne morejo ponuditi boljših pogojev dela;
- finančni razlogi (visoke članarine/ vadbine, ker nimajo drugih finančnih virov za pokrivanje stroškov; visoke cene najema objektov - energenti);
- več podpore s strani NPŠZ na področju promocije;
- izboljšati infrastrukturne pogoje: prezasedenost objektov in neustrezni termini izvajanja programov;
- izboljšanje sodelovanja z šolami: promocija – predstavitve športa s ciljem spodbude otrok za vključitev v šport;
- nepopularnost panoge, še posebej v krajih, kjer je ponudba športnih panog široka;
- profesionalizacija športne zveze oziroma kluba (pomanjkanje kadra), kar bi omogočilo boljšo koordinacijo dela, organizacijo in promocijo programov.

STRUKTURA ČLANSTVA

Najmanjši delež v strukturi članstva anketiranih športnih organizacij predstavljajo predšolski otroci (88% anketiranih ima manj kot 20% članov te podskupine).

Največji delež članov predstavlja populacija odraslih (25 - 65 let), in sicer:

- 9% anketiranim odrasli predstavljajo 80-100% članstva
- 16% anketiranim odrasli predstavljajo 60-80% članstva
- 21% anketiranim odrasli predstavljajo 40-60% članstva

Delež otrok in mladostnikov v strukturi članstva z njihovo starostjo upada.

Med člani prevladujejo moški - 52% anketiranih ima v članstvu pretežno moške, 26% anketiranih ima po spolu uravnoteženo strukturo članstva.

Pregled strukture članstva po deležu posamezne starostne skupine prikazuje spodnja tabela:

STAROSTNA SKUPINA	0%	10-20%	20-40%	40-60%	60-80%	80-100%
predšolski otroci (do 6 let)	34%	54%	10%	2%	0%	1%
otroci do 12 let	9%	39%	34%	16%	4%	0%
otroci 12 - 14 let	7%	42%	39%	11%	1%	1%
mladi 14 - 18 let	5%	56%	31%	8%	1%	0%
študentje, 18 - 25 let	8%	66%	20%	6%	1%	0%
odrasli, 25 - 65 let	3%	32%	20%	21%	16%	9%
starejši, nad 65 let	21%	57%	11%	6%	2%	3%

POBUDE IN PREDLOGI ZA IZDAJO USTREZNE STROKOVNE LITERATURE

Večinoma športne organizacije niso aktivne na področju izdaje strokovne literature – le 3% anketiranih potrjuje, da sami izdajajo literaturo. Močno aktivne niso niti s pobudami za izdajo strokovne literature (76% jih ne daje pobud); med tistimi, ki pobude dajejo, gre za pobude s tekmovalnega športa (10%), športa za vse (10%), podpornih dejavnosti (2%).

2. ŠPORTNA INFRASTRUKTURA

ŠPORTNI OBJEKTI IN POVRŠINE ZA IZVAJANJE PROGRAMOV

Velika večina anketiranih (77%) za izvajanje športnih programov koristi športno infrastrukturo v lastni občini, 23% jih koristi športno infrastrukturo v drugih občinah.

Šolsko športno infrastrukturo koristi 44% izvajalcev.

23% programov se izvaja (tudi) na površinah v naravi.

7% anketiranih koristi lastno športno infrastrukturo.

8% anketiranih ima športno infrastrukturo v upravljanju.

VIRI FINANCIRANJA KORIŠČENJA ŠPORTNIH OBJEKTOV ZA IZVAJANJE PROGRAMOV

Polovica izvajalcev (50%) objekte najema in plačuje, le 25% jih na podlagi odobritve občine koristi brezplačno.

Najpomembnejši viri za pokrivanje stroškov najema predstavljajo: članarina (75%), sponzorstva, donacije in lastna dejavnost (73%), LPŠ (66%). Druge vire (12%) predstavljajo: lastni prispevki vadečih oz. staršev, prihodki FŠO, prihodki iz naslova dohodnine, prostovoljni prispevki članov.

PROBLEMATIKA	PREDLAGANI UKREPI	VKLJUČENI DELEŽNIKI
Neustreznost gabaritov športnih objektov <i>66% anketiranih ne sodeluje pri izgradnji športnih objektov ali pa niso upoštevani</i>	Oblikovanje minimalnih standardov izgradnje športne infrastrukture, vključno s šolskimi objekti in površinami za šport v naravi	OKS, NPŠZ
	Potrjevanje ustreznosti objekta pred sofinanciranjem javnih virov	MGTŠ
	Vključevanje NPŠZ, OŠZ in druge zainteresirane športne javnosti pri načrtovanju športne infrastrukture	MGTŠ, MVI, občine
Prezasedenost športne infrastrukture <i>58% anketiranih navaja problem prezasedenosti objektov 48% se sooča s pomanjkanjem zaradi oddaje komercialnim najemnikom</i>	Vzpostavitev ažurne baze športne infrastrukture, športnih objektov in površin za šport v naravi	MGTŠ, Zavod Planica, Združenje športnih centrov Slovenije
	Analiza stanja, sivih lis, potreb po športni infrastrukturi	MGTŠ, MVI, Zavod Planica
	Prednostno sofinanciranje objektov glede na ugotovitve analize in strateško infrastrukturo v povezavi s športnim turizmom	MGTŠ, MVI, FŠO
	Sprejeti strategijo športa in razvoja športne infrastrukture v posamezni občini/ regiji in temu prilagajati LPŠ in ostale vire financiranja športa in športne infrastrukture	NPŠZ, OŠZ, občine
	Regijsko povezovanje pri načrtovanju izgradnje in <u>upravljanju</u>	MGTŠ, občine
	Prednostno sofinanciranje izgradnje večnamenskih športnih dvoran z možnostjo pregrad med igrišči (več igrišč znotraj enega objekta)	MGTŠ, FŠO, občine
	Vzpostaviti oz. okrepiti koordinacijo najema športnih površin in omogočanje izrabe »tujih« športnih objektov (finančna pomoč občin)	Občine
	Olajšave oz. regulacija cen za nakup zemljišča za izgrajbo športnih objektov	Občine
	Optimizacija stroškov najema športne infrastrukture za izvajalce v javnem interesu <i>50% izvajalcev objekte plačuje, le 25% jih na podlagi odobritve občine koristi brezplačno.</i> <i>Najpomembnejši viri za pokrivanje stroškov najema: članarina (75%), sponzorstva, donacije in lastna dejavnost (73%), LPŠ (66%). Druge vire (12%): lastni prispevki vadečih oz. staršev, prihodki FŠO, prihodki iz naslova dohodnine, prostovoljni prispevki članov.</i>	Uveljavitev brezplačne uporabe športne infrastrukture skladno z 71. členom ZŠpo-1 oz. v primeru presežene dodeljene kvote uporaba po ne-tržnih cenah.
Zagotoviti nižje cene najema / uporabe objektov za športne programe otrok in mladine ter starejših.		Občine

Upravljanje in vzdrževanje športne infrastrukture	Vključevanje športnih klubov in društev v upravljanje in vzdrževanje športne infrastrukture (financiranje zagotavlja občina)	Občine
	Zagotavljanje minimalnih cen energentov	MGTŠ, MVI
	Spodbude k energetske sanaciji in izkoriščanju obnovljivih virov energije	MGTŠ, MVI, FŠO, občine
Šolska športna infrastruktura <i>Predstavlja izredno pomemben del infrastrukture – koristi jih 44% izvajalcev.</i>	Šolska športna infrastruktura naj bo prednostno namenjena izvajanju programov športnih klubov in društev v javnem interesu ter izvajalcem LPŠ, trženje tretjim osebam pa le v primeru prostih terminov.	MVI
	Izboljšati koordinacijo med športnimi organizacijami in šolami	MVI, občine

3. STROKOVNI KADER

Število strokovnih delavcev (trenerji, vaditelji), ki so aktivni v posamezni organizaciji, je zelo različno: po podatkih ankete od 2 do 200 aktivnih trenerjev, večinoma 2-5 v posameznem društvu. Viri financiranja strokovnih delavcev so zelo različni, praktično vsi finančni viri, ki jih zasledimo v strukturi prihodkov športnih organizacij.

Po podatkih MGTŠ je bilo na dan 23. 3. 2023 v razvid vpisanih 9.287 strokovno usposobljenih in izobraženih delavcev v športu.

Po podatkih Zavoda za šport RS Planica pa je vseh usposobljenih strokovnih delavcev 27.795; 17.817 po »starem« Zakonu o športu in 9.978 po ZŠpo-1.

PROBLEMATIKA	PREDLAGANI UKREPI	VKLJUČENI DELEŽNIKI
Pomanjkanje strokovnega kadra za izvajanje športnih programov	Izboljšanje pogojev dela trenerjev (materialni pogoji, plačilo)	MGTŠ, občine
	Izenačiti strokovni kader v športu s kulturnimi delavci (samostojni delavec na področju športa)	MGTŠ
	Analiza <u>aktivnega</u> strokovnega kadra	MGTŠ, Zavod Planica
	Vzpostaviti oziroma izboljšati analizo potreb po strokovnem kadru in komunikacijo med lokalnimi športnimi zvezami in izvajalci programov usposabljanja (OKS, NPŠZ, POK)	MGTŠ, Zavod Planica, RP OKS
	Izboljšati dostopnost (cena, lokacija) programov usposabljanja v športu	MGTŠ, občine, nosilci programov
	Povezovanje z izvajalci različnih programov izpopolnjevanja s ciljem zagotavljanja kompetentnega kadra posameznih specifičnih oblik (predvsem na področju športne rekreacije)	OKS

Zagotoviti sistemska sredstva za usposabljanje strokovnega kadra <i>91% občin ne zagotavlja sredstev za usposabljanje in zaposlovanje trenerjev</i>	Sprememba razmerij sofinancerjev za uveljavitev občinskih panožnih športnih šol	MGTŠ, občine, izvajalci
	Spodbuda občinam za uveljavitev občinskih panožnih športnih šol	Občine
	Poiskati možne vire in sisteme financiranja stalnega strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja kadra (trenerji, strokovno delavci izvajalci športnih programov)	MGTŠ, občine
Profesionalizacija športnih organizacij <i>65% organizacij deluje popolnoma prostovoljno 16% ima zaposleno osebo za polni ali polovični delovni čas 17% delovanje vodi oseba preko s.p. oz. podjetne pogodbe 38% organizacij potrebuje zaposlitev, a nimajo ustreznih finančnih sredstev</i>	Poiskati možne (sistemske) vire za zaposlovanje kadra	MGTŠ, OKS, občine
	Okrepiti regijske pisarne OKS-ZŠZ (profesionalizacija vseh) s ciljem, da se okrepi podpora športnim organizacijam v regiji in pridobi več sredstev za šport: poišče dodatne finančne vire, okrepi podporo pri prijavi na razpise regijskih pisarn in ostalih športnih organizacij v regiji, okrepi podporo pri oblikovanju razpisov LPŠ v regiji, pomaga pri vključevanju v EU projekte in prijavi na EU razpise, ...	MGTŠ, OKS, občine
Pomanjkanje znanj o managementu športnih organizacij	Redno izvajanje programa ali posameznih modulov programa ASMC	OKS
	Redno izvajanje krajših delavnic, ki ponujajo potrebna nova znanja in spretnosti (spremembe zakonodaje in druge novosti na področju športa)	OKS, RP, občine

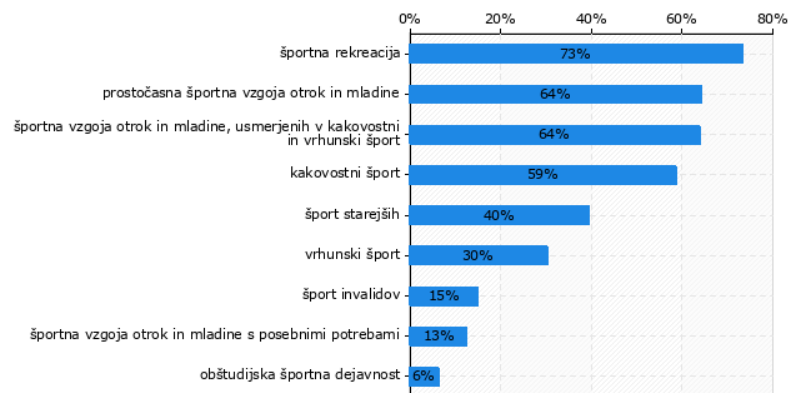
89% anketiranih si želi nadgraditi športna, organizacija in trenersko-vaditeljska znanja in spretnosti. Temu so v povprečju namenjeni posvetiti 2 - 5 dni mesečno. Optimalen čas izobraževanj navajajo različno (med tednom in ob koncih tedna), bolj enotni so, da je primernejši čas popoldan. 90% jih je pripravljenih svoja znanja prenašati tudi naprej drugim skupinam občanov in širše (npr: šolam, vrtcem, skupinam zainteresiranih ipd).

4. ŠPORTNI PROGRAMI

ŠPORTNI PROGRAMI, KI JIH IZVAJAJO

Po podatkih spletne ankete je najširša ponudba športnih programov namenjenih športni rekreaciji (73%) in pristočasni športni vzgoji otrok in mladine (64%). Sledijo tekmovalni programi: športna vzgoja otrok in mladine usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport (64%), kakovostni šport (59%) in programi vrhunškega športa (30%). Programe namenjene športu starejših ponuja 39% anketiranih. Izrazito deficitarni pa so programi namenjeni specifičnim skupinam: šport invalidov (15%), šport otrok in mladine s posebnimi potrebami (13%). Pri tem je sicer zanimivo, da je kar 33% anketiranih odgovorilo, da v športne programe vključujejo tudi osebe z oviranostmi in da sodelujejo z invalidskimi organizacijami. Razumljivo nizek je odstotek programov občudijske športne dejavnosti (6%), saj se praviloma izvajajo le v univerzitetnih središčih. Ob tem pa je skoraj ena petina anketiranih (19%) odgovorila, da si za to populacijo želeli več programov.

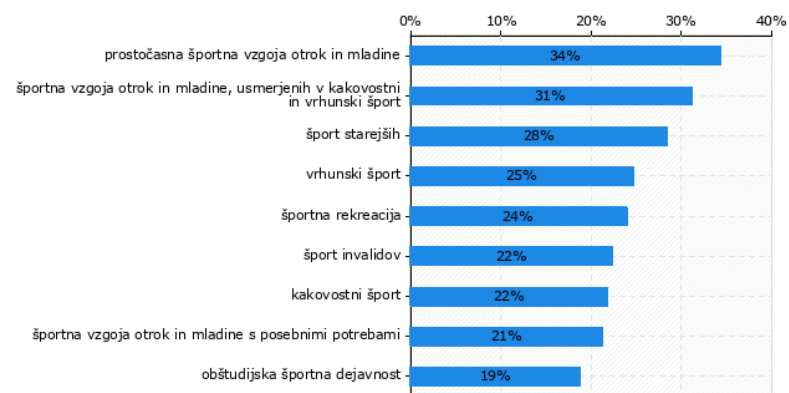
Katere programe ponujate / izvajate v vaši organizaciji (možnih več odgovorov)?

Ne glede na podatke v zgornjem grafikonu največji delež anketiranih ponuja več tekmovalnih programov kot športno-rekreativnih programov, in sicer:

- 41% anketiranih ponuja več kot 50% programov s ciljem razvoja tekmovalnega rezultata
- 33% anketiranih ponuja več kot 50% programov namenjenih izboljšanju in krepitvi zdravja (športna rekreacija)
- 22% jih ima uravnoteženo ponudbo (50% tekmovalnih in 50% rekreativnih programov)

Kateri programi bi lahko bili po vaši oceni bolje razviti ali pa sploh niso (možnih več odgovorov)?

SODELOVANJE Z DRUGIMI PONUDNIKI:

Skoraj polovica anketiranih (45%) je vključenih v izvedbo Šolskih športnih tekmovanj, medtem ko jih le 18% izvaja programe pristočasne športne vzgoje otrok in mladine: Zlati sonček, Krpan, Ciciban planinec, ipd...

Okoli ena četrtnina je vključenih v promocijske programe OKS: Mini olimpijada (26%), Športne igre zaposlenih (19%).

22% se jih vključuje v izvedbo programov drugih društev, kot so upokojenska, invalidska, ...

Glede na ostale podatke je relativno velik delež anketiranih, ki sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju programov za podjetja in druge delodajalce (28%) ter za subjekte na področju turizma – športne počitnice za turistične goste (26%).

Z zdravstvenimi institucijami sodeluje 10% anketiranih.

13% jih izvaja meritve telesne pripravljenosti udeležencev programov.

ŠPORTNA TEKMOVANJA IN ŠPORTNO-REKREATIVNE PRIREDITVE

Visok delež anketiranih izvaja športna tekmovanja (79%), pri čemer so to večinoma tekmovanja v okviru uradnega tekmovalnega sistema na nacionalni ravni (52%) in športno-rekreativna tekmovanja za otroke in mladino (22%), le 9% jih organizira tekmovanja na mednarodni ravni (že omenjena problematika neustreznosti športne infrastrukture).

V organizacijo športno-rekreativnih prireditev v matični občini je vključenih 82% anketiranih, večinoma kot glavni organizator (38%) ali soorganizator (34%), ostali so vključeni kot partner oziroma podizvajalec (28%).

PROMOCIJSKI PROGRAMI – AFIRMACIJA ŠPORTA KOT POMEMBNEGA ELEMENTA KAKOVOSTNEGA NAČINA ŽIVLJENJA

Anketirani so v manjši meri vključeni v programe animacije za vključevanje občank in občanov v športne programe.

Programe afirmacije, še posebej otrok in mladine, pripravlja 52%, še manjši delež (24%) jih sodeluje v projektih afirmacije športa za višjo kakovost življenja.

Med aktivnostmi, ki jih izvajajo za večje vključevanje populacije v športne programe, spontano navajajo:

- več promocije: organizacija športnih vikendov s predstavitvijo različnih športov, intenzivnejše oglaševanje, promocija športa na nešportnih dogodkih;
- prilagoditev športnih programov: prilagoditev terminov, ponuditi programe za celotno družino, zagotoviti brezplačne programe;
- športno-rekreativne prireditve za celo družino, medgeneracijske prireditve, medobčinska tekmovanja;
- povezovanje: več sodelovanja na ravni športnih zvez, več sodelovanja s šolami;
- brezplačni programi vadbe in brezplačne druge športne aktivnosti.

Med ponujenimi odgovori kot najbolj pomembno za vključevanje populacije v športne programe ocenjujejo:

- več razpoložljivih športnih objektov;
- več kadra, ki izvaja programe;
- sofinanciranje programov za ranljive skupine;
- boljše sodelovanje s šolami;
- boljša in učinkovitejša promocija;
- več razpoložljivih urejenih športnih površin na prostem;
- povezovanje z drugimi dejavnostmi (turizem, gospodarstvo).

PROBLEMATIKA	PREDLAGANI UKREPI	VKLJUČENI DELEŽNIKI
Zagotavljanje pestre strukture športnih programov	Stalna skrb za uravnoteženost razmerja med sredstvi namenjenimi sofinanciranju športne infrastrukture in sofinanciranju programov	MGTŠ, MVI, FŠO, občine
	Razvoj programov za ranljive skupine in vključevanje ranljivih skupin, še posebej šport invalidov, programi za otroke in mladino s posebnimi potrebami.	ZŠIS-POK
	Skrb za stalen razvoj strokovnega kadra.	NPŠZ, OKS, POK
Upad vključenosti mladih v športne programe	Razvoj oz. posodobitev atraktivnih športnih programov za mlade, s posebno pozornostjo na mlade v zadnji triadi OŠ in SŠ, kjer je upad največji.	NPŠZ, OŠZ, izvajalci programov
	Zagotoviti mladim večjo dostopnost do športa (brezplačne vadbe).	MGTŠ, MVI, občine
	Povezovanje z drugimi ponudniki, še posebej šolami.	Izvajalci programov
	Promocija športa v šolah.	MVI, občine
	Podpora v promociji s strani NPŠZ.	NPŠZ
Prezgodnje usmerjanje otrok v tekmovalne sisteme	Omejitev, reguliranje izvajanja (ligaških) tekmovanj za otroke do 12. leta starosti.	MGTŠ
	Izvajanje programov za ozaveščanje staršev	NPŠZ
	Modifikacija modela financiranja slovenskega športa iz javnih virov pri oblikovanju novega NPŠ RS.	MGTŠ, OKS, občine
Večanje deleža telesno nedejavnih	Vzpostavitev sistema sodelovanja s CKZ in ZVC, povezovanje s programi NIJZ v smislu preventive, koordinacije in izobraževanja	MZ, NIJZ
	Oblikovati model vključevanja (mladih) športnikov po zaključku kariere v rekreativne športne programe.	OKS, NPŠZ, OŠZ
	LPŠ naj bodo spodbuda za intenziviranje programov športne rekreacije.	MGTŠ, občine
	Občine naj v promocijo športa in športnih programov vključujejo vrhunske športnike kot promotorje.	občine
	Občine naj zagotavljajo podporo gibalno oviranim.	občine

5. ŠPORT V ŠOLAH

SODELOVANJE Z VRTCI, ŠOLAMI, FAKULTETAMI

Podatki spletne ankete o sodelovanju s šolami in vrtci niso konsistentni.

Na eni strani le 20% anketiranih navaja sodelovanje s šolami in vrtci, na drugi strani pa jih 43% potrjuje vključenost v Šolska športna tekmovanja in 18% (tudi) v izvajanje programov prostočasne športne vzgoje otrok in mladine (Zlati sonček, Krpan, Ciciban planinec, ipd.). Dobra četrtina (26%) anketiranih sodeluje pri izvedbi prireditev Mini olimpijada, ki so namenjene otrokom prve triade osnovne šole.

Na področju sodelovanja s šolami in vrtci navajajo:

- izvajanje programov Naučimo se plavati, Olimpijski dan, Mini olimpijada, Veter v laseh, programi NPŠZ;
- izvajanje interesne športne dejavnosti na šoli;
- sodelovanje in podpora šolam pri organizaciji športnih prireditev;
- organizacija medgeneracijskih prireditev.

PROBLEMATIKA	PREDLAGANI UKREPI	VKLJUČENI DELEŽNIKI
Vloga športnih pedagogov	Vključevanje strokovno izobraženega kadra v redno športno dejavnost v vrtcih in izvajanje pouka športa v prvih razredih OŠ (športni pedagog ob vzgojitelju oziroma razredniku)	MVI
	Vzpostaviti sodelovanje med športnimi pedagogi in NPŠZ	MVI, NPŠZ
	Redna izpopolnjevanja športnih pedagogov za programe šole v naravi	NPŠZ
Interesne dejavnosti v šolah	Vračanje otrok v OPB iz interesnih dejavnosti	MVI
	Prednostno koriščenje športne infrastrukture za programe športa otrok in mladine	MVI, občine
Povezovanje NPŠŠ in vrtcev ter šol	Vključevanje strokovnega kadra NPŠŠ in OPŠŠ v šport v vrtcih in šolah (povezovanje šol in vrtcev ter NPŠŠ in OPŠŠ)	NPŠZ, šole
Šolska športna tekmovanja	Vključevanje v ŠŠT otroke in mlade, ki sicer niso vključeni v tekmovalne športne programe	MVI
Šolska športna društva	Ponovna uveljavitev šolskih športnih društev	MVI

ŠPORT V PROGRAMU UNIVERZ

Športni programi za študente so izrazito deficitarni v vseh okoljih. Študentje in študentke sicer imajo na voljo različne športne aktivnosti, ki so subvencionirane in cenovno dostopne, a vendar gre za fakultativno vključevanje, pri čemer je pomembno dejstvo, da se v te aktivnosti vključujejo športno dejavni študentje in študentke.

S ciljem aktivirati športne nedejavne, je pomembno šport vključiti v študijske programe kot obvezen del. Učne obremenitve, zasloni in sedentarni čas je tem obdobju šolanja najbolj intenziven, zato je izredno pomembna redna telesna dejavnost vseh. Nenazadnje, gre za obdobje pred oblikovanjem družine, ko bodo v vlogi mladih staršev oblikovali odnos do športa svojih otrok.

6. FINANCIRANJE

SODELOVANJE Z OBČINO

Sodelovanje z občino anketirani praviloma ocenjujejo kot pozitivno. Med izboljšanjem sodelovanja in pričakovanji s strani občine najpogosteje navajajo:

- aktivnejša vloga pri razvoju športa;
- večja podpora pri svetovanju, prijavi na razpise, promociji, organizaciji prireditev;
- izboljšanje sodelovanja na področju športne infrastrukture: več vlaganj v infrastrukturo, več pokritih površin, optimizacija stroškov uporabe;
- več sredstev za delovanje športnih organizacij;
- več sredstev za usposabljanje strokovnega kadra.

LETNI PROGRAM ŠPORTA NA LOKALNI RAVNI

Letni program športa sprejema 92% občin, 4% jih razpis za sofinanciranje športa izvaja na podlagi drugega operativnega akta. 2% ne sprejema LPŠ niti drugega operativnega akta, ki bi bil osnova sofinanciranju športa. 2% anketiranih nima podatka.

91% anketiranih prejema sredstva iz LPŠ občin, večina (57%) za delovanje in za izvajanje športnih programov, 34% le za izvajanje programov.

32% anketiranih meni, da so merila vrednotenja programov financiranih preko LPŠ slaba in ne dajejo enakih možnosti vsem izvajalcem. Kot problematično navajajo:

- merila favorizirajo tekmovalni šport;
- želijo si spremembe meril financiranja trenerjev - merila izrazito favorizirajo diplomante Fakultete za šport (izobražen kader);
- zapostavljeno je sofinanciranje delovanja športnih organizacij;
- vpliv politične pripadnosti, lobiranja;
- še bolj problematično kot sama merila je preverjanje vlog in nadzor porabe sredstev;
- ni enotnosti med občinami.

Kar 64% anketiranih ni vključenih v pripravo LPŠ. 14% jih sodeluje pri pripravi razpisa LPŠ neposredno, saj imajo predstavnika v komisiji, 19% jih sodeluje neformalno (nimajo predstavnika v komisiji, a so neformalno vključeni v pripravo). 3% jih navaja, da pomagajo tudi pri pripravi LPŠ v drugih občinah (vloga regijskih pisarn OKS-ZŠZ v občinah, kjer ni ustanovljenih lokalnih športnih zvez).

STATUS V JAVNEM INTERESU

44% anketiranih navaja, da prihodki iz naslova dohodnin predstavljajo pomemben del strukture prihodkov.

Hkrati pa jih 29% nima statusa NVO na področju športa v javnem interesu, od tega jih večina (61%) nikoli ni oddala vloge, 16% te možnosti sploh ne pozna, 4% je bila vloga zavrnjena, 19% jih navaja druge razloge: vloga v postopku, prezahteven postopek, (še) ne izpolnjujejo pogojev.

STRUKTURA PRIHODKOV ŠPORTNIH ORGANIZACIJ

Večini anketiranih zvez in klubov največji delež v strukturi prihodkov predstavljajo prihodki iz LPŠ:

- 8% anketiranim prihodki LPŠ predstavljajo 80-100% proračuna;
- 19% anketiranim predstavljajo 50-80% proračuna;
- 34% anketiranim prihodki iz LPŠ predstavljajo 20-50% proračuna.

Izredno pomemben vir prihodkov so članarine:

- 4% anketiranim članarine predstavljajo 80-100% proračuna;
- 15% anketiranim članarine predstavljajo 50-80% proračuna;
- 22% anketiranim članarine predstavljajo 20-50% proračuna.

Sledijo sponzorstva:

- 3% anketiranim sponzorstva predstavljajo 80-100% proračuna;
- 15% anketiranim 50-80% proračuna;
- 22% anketiranim sponzorstva predstavljajo 20-50% proračuna.

Natančnejšo strukturo prihodkov po deležih posameznih virov prikazuje spodnja tabela:

VIRI PRIHODKOV	0-10 %	10-20%	20-50%	50-80%	80-100%
sredstva občine (LPŠ)	21%	20%	35%	19%	5%
članarine	31%	30%	22%	15%	4%
sponzorska sredstva, donacije	31%	34%	22%	10%	3%
gostinska ponudba	84%	8%	5%	2%	1%
druga lastna dejavnost	50%	27%	14%	8%	3%
dohodnine davčnih zavezancev	81%	16%	1%	1%	0%
drugo: FŠO, razpisi, lastna sredstva članov	51%	12%	22%	6%	8%

PROBLEMATIKA	PREDLAGANI UKREPI	VKLJUČENI DELEŽNIKI
Pozno financiranje programov iz naslova LPŠ za tekoče koledarsko leto	Uveljavitev avansiranja izvajalcev LPŠ.	MGTŠ, občine
<i>Prihodki iz naslova LPŠ predstavljajo najpomembnejših vir oz. največji delež v strukturi prihodkov, zato je pomembno pravočasno financiranje.</i>	JR LPŠ za dve leti.	MGTŠ, občine
	Omogočiti porabo neporabljenih sredstev LPŠ v tekočem letu.	MGTŠ, občine
Vključenost civilne sfere v pripravo LPŠ	Ustrezno tolmačenje 20. člena ZŠpo-1 (Komisija za pripravo in vodenje JR LPŠ)	MGTŠ, občine
<i>64% anketiranih ni vključenih v pripravo LPŠ</i>	Povečati vlogo predstavnikov civilne športne sfere pri oblikovanju razpisov LPŠ.	OŠZ, občine
Vpliv lokalne oblasti na financiranje športa	Sprejeti strategijo športa in razvoja športne infrastrukture v posamezni občini/ regiji in temu prilagajati LPŠ in ostale vire financiranja športa in športne infrastrukture	MGTŠ, občine
<i>32% anketiranih meni, da so merila vrednotenja programov financiranih preko LPŠ slaba in ne dajejo enakih možnosti vsem izvajalcem; pri tem izpostavljajo tudi vpliv politične pripadnosti.</i>	Digitalizacija razpisa LPŠ.	MGTŠ, občine
	Okrepiti nadzor nad porabo sredstev.	MGTŠ, občine
Spodbuda lokalnim skupnostim za vlaganje v šport	Certifikat »Športu prijazna občina«	OKS, MGTŠ

PROBLEMATIKA	PREDLAGANI UKREPI	VKLJUČENI DELEŽNIKI
Nizek delež NVO v javnem interesu	Spodbujanje in podpora pri pridobitvi statusa NVO na področju športa v javnem interesu.	RP OKS-ZŠZ
<i>29% nima statusa NVO na področju športa v javnem interesu, od tega jih 16% te možnosti sploh ne pozna. Večina (61%) nikoli ni oddala vloge.</i>		
Neustrezni razpisni pogoji za male zveze in klube	Sprememba razpisnih pogojev na način, ki bo zagotavljal možnost prijave tudi organizacijam z manjšimi proračuni, brez zaposlenega kadra, ipd.	MGTŠ, FŠO, občine in drugi financerji
	Zagotoviti pogoje in spodbujanje za povezovanje - grozdenje občin, športnih klubov in društev pri posameznih projektih v izogib problematiki majhnosti ob prijavi na razpise.	MGTŠ, FŠO, občine in drugi financerji

Spodbude za vlaganje v šport	Davčna optimizacija, olajšave za vlaganje v šport.	MGTŠ, MF, MJU
	Decentralizacija financiranja športa s strani državnih in posredno državnih gospodarskih družb v sodelovanju z NPŠZ.	NPŠZ, OKS

7. VLOGA IN PODPORA OKS-ZŠZ IN REGIJSKIH PISARN

SODELOVANJE Z OKS-ZŠZ

Slaba polovica anketiranih (47%) z OKS ne sodeluje, 41% jih sodelovanje z OKS ocenjuje kot dobro, 5% jih ima z OKS slabe izkušnje.

Vlogo OKS si želijo na področju:

- podpora pri oblikovanju politike delovanja in financiranja športa na lokalni ravni;
- več strokovne podpore, obveščanja, svetovanja;
- več informiranja o usmeritvah pomembnih za delovanje v športu;
- več finančnih in materialnih sredstev za tekoče delovanje in izvajanje programov;
- več možnosti za sodelovanje, vključenost v programe, izvedba programov OKS na lokalni ravni, izvajanje skupnih projektov;
- več skupnih sestankov, povezovanje športne sfere, povezovanje sorodnih klubov;
- zmanjšanje birokracije (pisna priporočila občinam, ki pripravljajo razpise).

POZNAVANJE REGIJSKIH PISARN in SODELOVANJE Z NJIMI

88% anketiranih pravilno navede, v katero regijsko pisarno sodi njihova organizacija. Glede na to, da je večina anketiranih športnih klubov in društev, ocenjujemo prepoznavnost kot dobro, saj vodje regijskih pisarn v večini občin, kjer je ustanovljena lokalna športna zveza (83 občin), sodeluje z zvezami in ne s posameznimi klubi. Iz dodatnih komentarjev pa gre razumeti, da je vlogo regijskih pisarn smiselno bolje predstaviti tudi klubom in društvom.

80% jih meni, da je sedež regijske pisarne v pravi občini.

38% jih sodelovanje z regijsko pisarno ocenjuje kot dobro, medtem ko jih 49% z regijsko pisarno OKS ne sodeluje. 5% jih ima z regijsko pisarno OKS slabe izkušnje. Najpogosteje so z regijskimi pisarnami v kontaktu preko e-pošte (29%), s katero regijska pisarna redno obvešča o aktualnih temah. Manj pogoste so prakse rednega srečevanja vseh predstavnikov v regiji (15%, od tega 8% le 1-2 krat letno). 19% jih navaja korespondenco po potrebi (preko telefona, e-pošte).

37% bi si jih želelo več sodelovanja: navajajo mesečne sestanke, več podpore pri komunikaciji z občino, informiranje in pomoč pri razpisih, organizacija regijskih aktivnosti kot na primer srečanja, izobraževanja, podpora pri promociji.

Pomen in vlogo regijskih pisarn vidijo in želijo na naslednjih področjih:

- informiranje o razpisih (89% ocenjuje kot pomembno ali zelo pomembno);
- finančna podpora (84% pomembno ali zelo pomembno);
- podpora, pomoč pri prijavi na razpise (83% pomembno ali zelo pomembno);
- vključevanje v športne programe in prireditve (79% pomembno ali zelo pomembno);
- usposabljanje strokovnih delavcev (76% pomembno ali zelo pomembno);

- izvajanje posvetov, seminarjev o aktualnih vprašanjih (69% pomembno ali zelo pomembno);
- najmanj navajajo potrebe po svetovanju pri organizaciji dogodkov.

PROBLEMATIKA	PREDLAGANI UKREPI	VKLJUČENI DELEŽNIKI
Povečati pomen lokalnih športnih zvez	Vsaka občina naj ima samo eno reprezentativno lokalno športno zvezo.	občine
	Članstvo v lokalni športni zvezi (če je ustanovljena) je pogoj za financiranje iz LPŠ.	občine
	Lokalna športna zveza sodeluje pri pripravi LPŠ.	občine
	Zagotoviti sistemska sredstva za profesionalizacijo lokalnih športnih zvez (vsaj en zaposlen strokovni sodelavec odgovoren za delovanje).	občine, OKS, športne organizacije
Strokovna podpora športnim organizacijam na lokalni ravni	Zagotoviti strokovno podporo občin športnim klubom in društvom na področju finančnega vodenja športnih organizacij: računovodstvo, razpisi, novi finančni viri, ipd.	MGTŠ, OKS, občine
	Zagotoviti pomoč občin pri delovanju športnih zvez, klubov in društev: pravna, organizacijska, logistična, ...	MGTŠ, OKS, občine
	Povečati prenos znanja iz regijskih pisarn OKS-ZŠZ na športne organizacije v regiji: športne zveze, društva in klube.	OKS Regijske pisarne OKS
	Okrepiti komunikacijo regijskih pisarn OKS-ZŠZ z lokalnim športom.	OKS Regijske pisarne OKS
	Redno izvajanje izobraževanj, izpopolnjevanj, delavnic, ipd. za športne zveze, klube in društva s strani OKS in NPŠZ.	OKS
	Regijske pisarne naj prevzamejo vlogo regijskih koordinatorjev Zavoda za šport RS Planica.	OKS, Zavod Planica
	Pridobivanje certifikatov kakovosti športnih zvez.	OKS
Spremljanje razpisov in drugih možnosti za pridobitev (novih) finančnih virov	Pomoč pri evidentiranju vseh potencialnih razpisov za športne programe, izobraževanje, povezovanje, itd. in podpora pri prijavi na razpise.	OKS, občine
	Institucionalizacija informacij o razpisih in pogojih razpisov.	OKS, občine
	Okrepiti ali vzpostaviti medsebojno obveščanje deležnikov o razpisih na področju športa ali področjih povezanih s športom.	OKS, občine
Promocija športa	Večja podpora OKS in NPŠZ pri vzpodbujanju medijske prepoznavnosti lokalnega športa.	OKS, NPŠZ, občine
	Povečati obseg promocijskega materiala za regijske pisarne in športne zveze.	NPŠZ

	Okrepiti aktivnosti osveščanja o pomembnosti športa za posameznika in družbo.	MGTŠ, OKS, občine
--	---	-------------------

8. PROSTOVOLJSTVO V ŠPORTNIH ORGANIZACIJAH

V Sloveniji je bilo po podatkih CNOVS 1. decembra 2022 registriranih nekaj več kot 27.500 nevladnih organizacij, od tega po podatkih AJPES 5.072 s športno dejavnostjo, kar predstavlja skoraj 20% vseh nevladnih organizacij.

Kar 65% anketiranih športnih organizacij je povsem neprofesionaliziranih, zato je njihovo delovanje kritično odvisno od prostovoljnega dela. Podatki analize o prostovoljstvu v športnih organizacijah iz leta 2021 kažejo, da vsi anketirani posamezniki, ki delujejo v športnih organizacijah, ocenjujejo, da je prostovoljstvo v športu potrebno ter da je prostovoljstvo dejansko prisotno v 95% vseh organizacij, ki delujejo v športu. Kljub temu k urejanju prostovoljskega dela pristopajo kampanjsko, improvizirajo in so brez potrebne strokovne osnovne ali sistematizirane usmerjenosti, saj za to nimajo strokovne podpore. Več kot tri četrtine (77%) ne izvaja programov usposabljanja za prostovoljce, uvajajo jih priložnostno preko dela. Le 15% jih sistematično vodi evidence o prostovoljnem delu, pri tem pa jih več kot polovica (52%) navaja, da število prostovoljnih ur v zadnjem letu narašča.

34% nevladnih organizacij na področju športa je vpisanih v Vpisnik prostovoljskih organizacij, ki ga vodi AJPES. Le 32% anektiranih dobro pozna Zakon o prostovoljstvu, medtem ko jih 13% sploh ne ve, da ta zakon obstaja. Delež so nizki predvsem zaradi mnenja, da od evidentiranja prostovoljnega dela športna organizacija nima koristi, zagotovo pa k temu pomembno pripomore tudi dejstvo, da kar 70% športnih klubov in društev nima odgovorne osebe za organizirano delo prostovoljcev v njihovi organizaciji.

PROBLEMATIKA	PREDLAGANI UKREPI	VKLJUČENI DELEŽNIKI
Sistemsko vodenje in organiziranje prostovoljnega dela v športu	Zagotoviti orodje za učinkovito in administrativno enostavno vodenje evidenc o prostovoljcih in njihovem delu.	OKS
	Spodbuditi športne organizacije, da se vpišejo v vpisnik prostovoljskih organizacij pri AJPES.	OKS
	Zagotoviti ustrezno vrednotenje prostovoljstva pri javnih financerjih.	OKS, FŠO, MGTŠ, občine
Usposabljanje prostovoljnih delavcev za kakovostno izvajanje nalog	Vzpostaviti nacionalno bazo prostovoljnih delavcev v športu	OKS
	Oblikovanje in izvajanje programov mentoriranja glede na izražene potrebe.	OKS regijske pisarne OKS
	V sodelovanju z NPŠZ in drugimi referenčni organizacijami izvajati izpopolnjevanja za prostovoljne delavce, ki opravljajo dela in naloge, ki zahtevajo strokovno znanje in veščine.	NPŠZ regijske pisarne OKS
Promocija prostovoljstva	Vzpostavitev centralnega spletnega mesta z vsemi ključni informacijami o prostovoljnem delu v športu, ki izhajajo iz Zakona o prostovoljstvu.	OKS

	Oblikovati programe za spodbudo novim prostovoljnimi delavci.	OKS, NPŠZ, OŠZ
	Krepitev odnosov z že obstoječimi prostovoljnimi delavci.	OKS
Ozaveščanje o pomenu prostovoljstva	Povečati prisotnost vsebin o prostovoljstvu v medijih (redne rubrike).	OKS, občine
	Medijske kampanje spodbujanja prostovoljstva v povezavi z večjimi športnimi dogodki.	OKS, NPŠZ